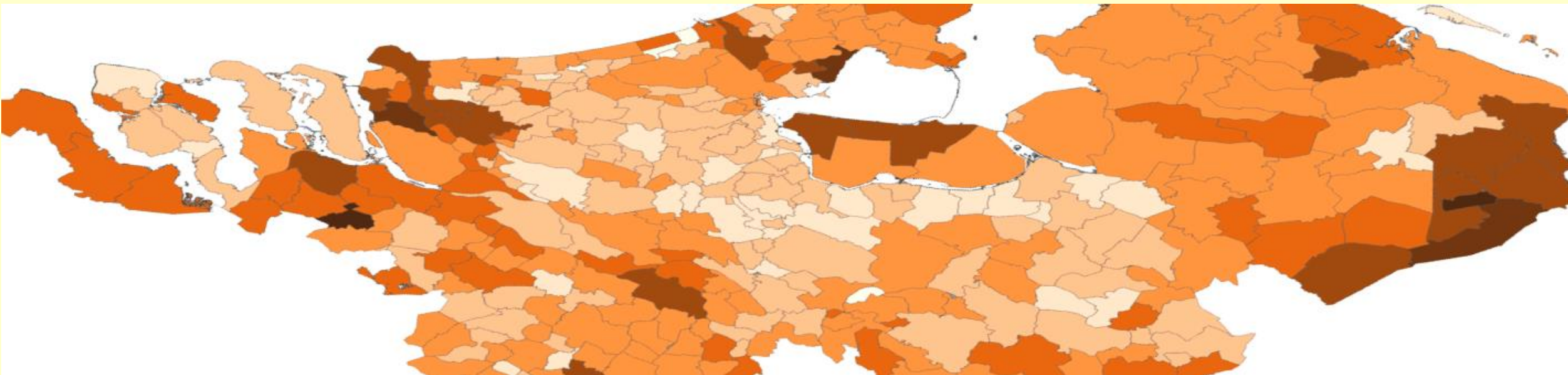

Over buitenstaanders & gevestigden

Josse de Voogd 2 december 2022

Verkiezingsgeografie

- Portret - microgeografie
- Barometer
- Cijfers, kaarten & kijken

Ruimtelijk model stemgedrag

1. Binnenstad: D66, GL, VVD

4. Betere vooroorlogse wijk: D66, VVD, GL

7. Modernisme: PVV, DENK

10. Inbreiding: D66, GL, VVD

13. Dorpen: CDA, VVD, PVV, BBB

2. 19^e eeuwse ring: GL, D66

5. Elitewijk: VVD, D66

8. Bloemkool: divers

11. Groeikern: PVV, VVD, SP

3. Vooroorlogse arbeidersbuurt:
PVV, SP, DENK, GL

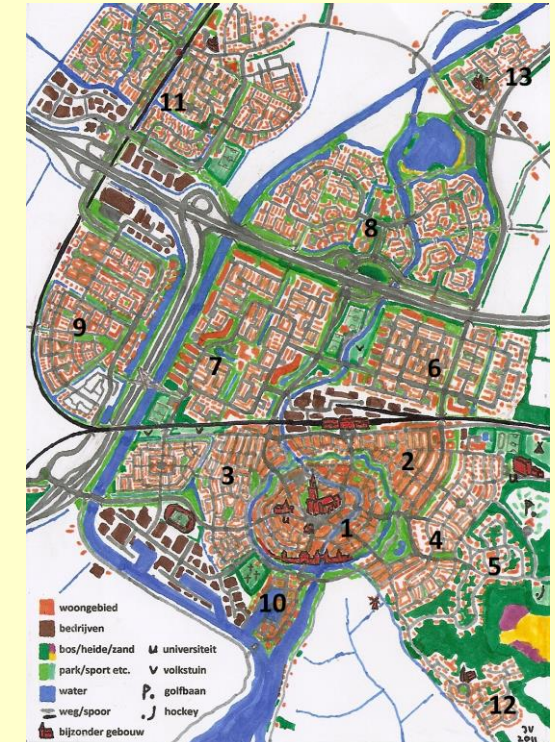
6. Vroeg-naoorlogs: PVV, SP, DENK

9. Nieuwbouw/Vinex: VVD

12. Welvarende randgemeente:
VVD, D66, (GL)

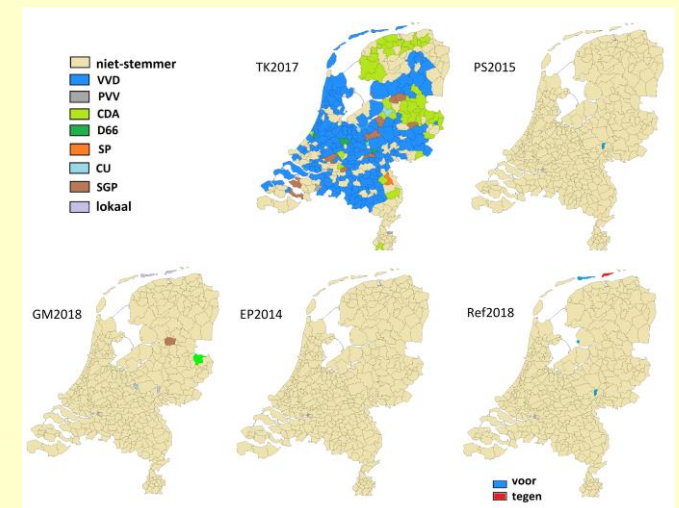
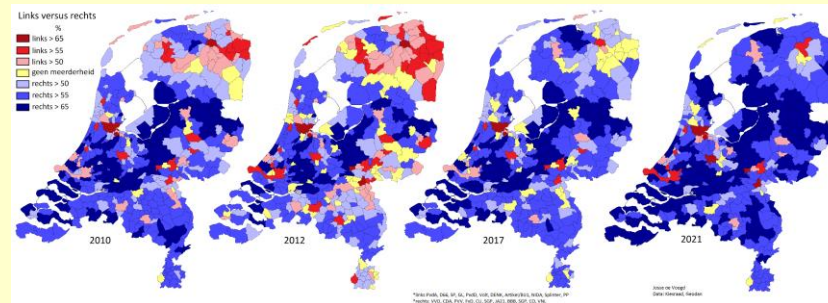
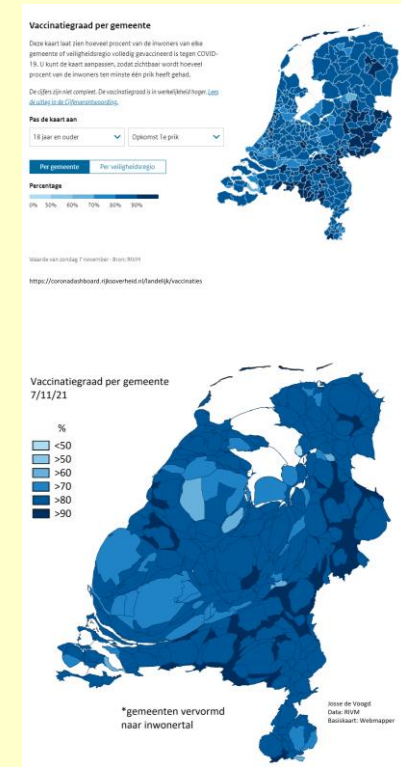
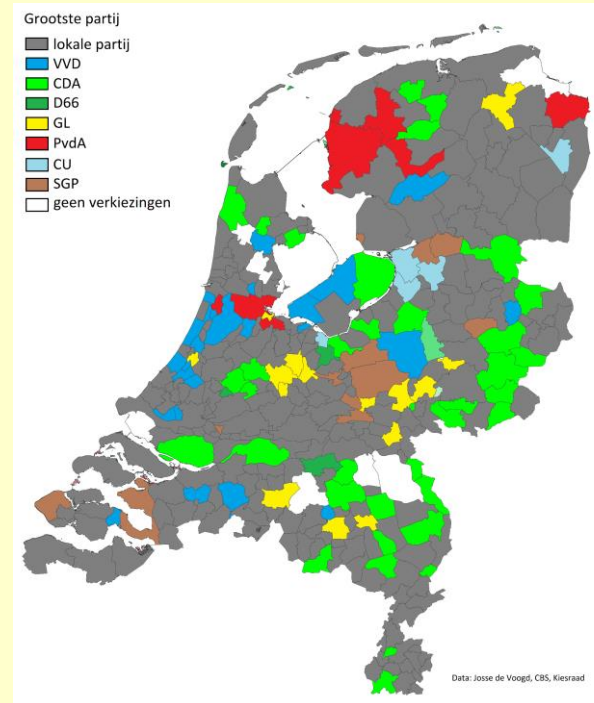
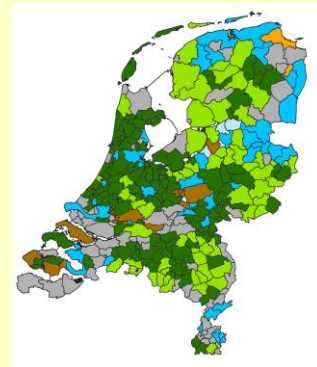
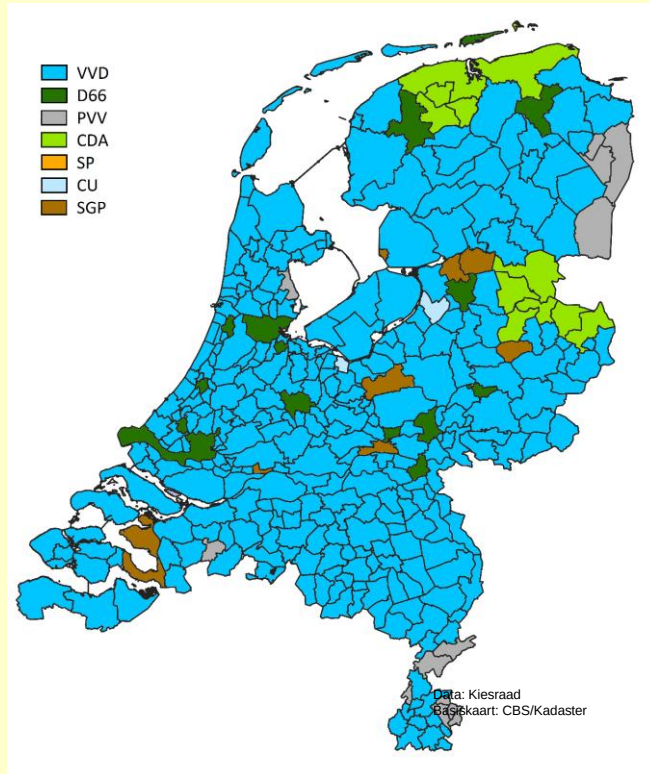

<https://decorrespondent.nl/6368/hoe-je-stemgedrag-kunt-aflezen-aan-bakfietsen-rolluiken-en-schotelantennes/1065577460992-fd9b40dd>

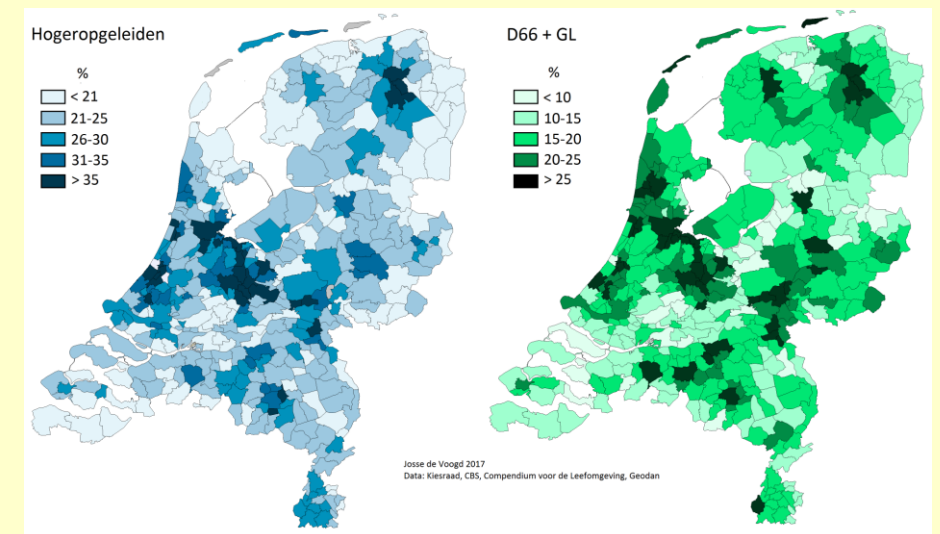
Afkrabben van de verkiezingskaart

Gelaagd land

- Religie & grenzen
- Grond & arbeid / sociaaleconomisch
- Netwerk & opleiding

- Ondergrond vs uitsortering

**Atlas van
Afgehaakt Nederland**
*Over buitenstaanders
en gevestigden*

Josse de Voogd & René Cuperus

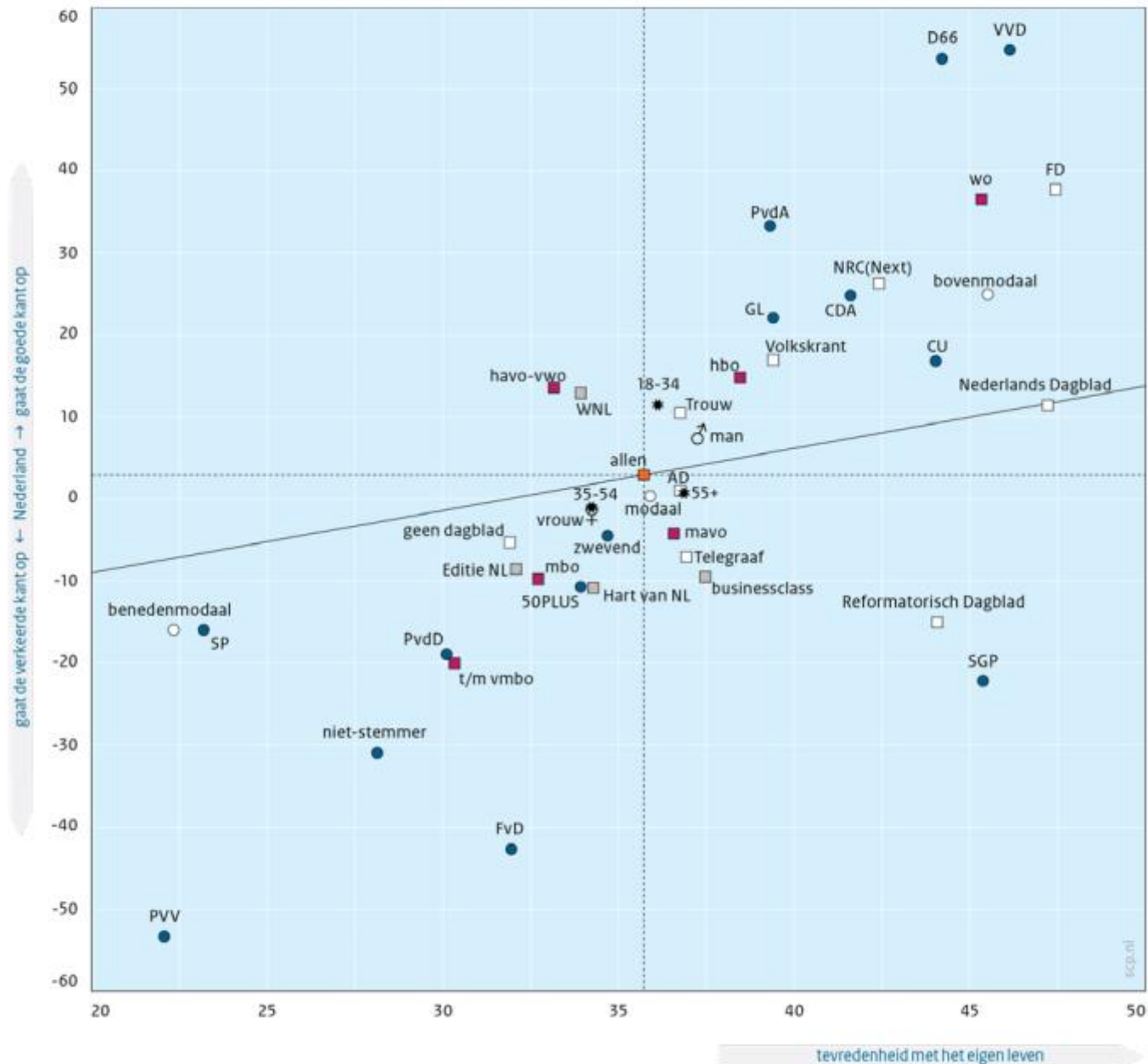

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Kennisbank Openbaar Bestuur
[https://kennisopenbaarbestuur.nl/rapporten-
publicaties/atlas-van-afgehaakt-nederland/](https://kennisopenbaarbestuur.nl/rapporten-publicaties/atlas-van-afgehaakt-nederland/)

Atlas van Afgehaakt Nederland i.s.m. René Cuperus

- Staatscommissie Remkes
- ‘Diplomademocratie’ (Bovens & Wille)
- Regionaal onbehagen
- Migratie, toeslagen, ongelijkheid
vertrouwen, wonen, boeren, energie
- Respect & representatie
- ‘Tot afgehaakt gemaakt’
- Gevestigden & buitenstaanders

Figuur 9: Posities van groepen respondenten als het gaat om tevredenheid met het eigen leven (horizontale as) en hun visie op of het de goede of de verkeerde kant op gaat met Nederland (verticale as).
Bron: Sociaal en Cultureel Planbureau, 2018 (COB 2018/4, pagina 14, figuur 1.2)

Tevreden
Nederland
regeert?

Gevestigden
vs
Buitenstaanders

Afbeelding: SCP, zoals gepubliceerd in
Atlas van Afgehaakt Nederland
<https://www.scp.nl/publicaties/monitors/2018/12/28/burgerperspectieven-2018-4>
<https://kennisopenbaarbestuur.nl/rapporten-publicaties/atlas-van-afgehaakt-nederland/>

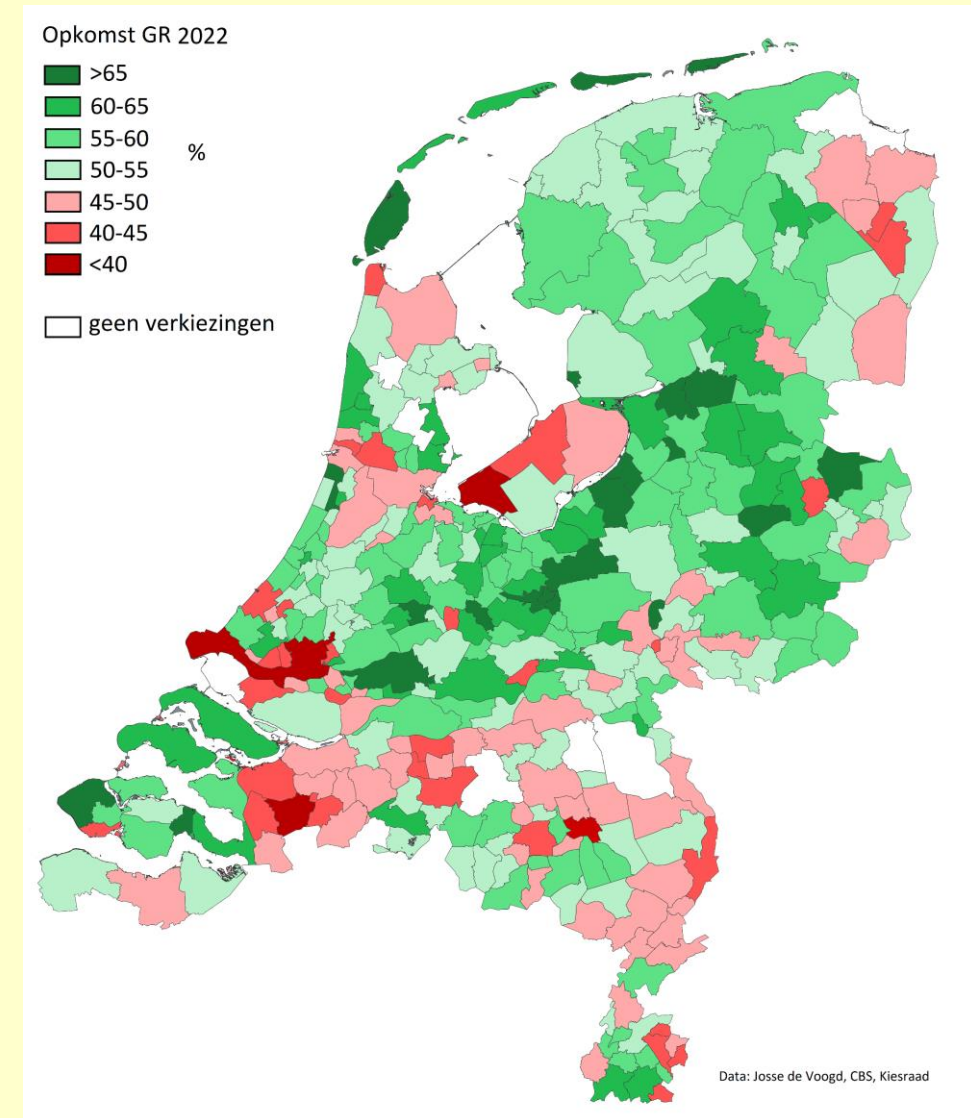
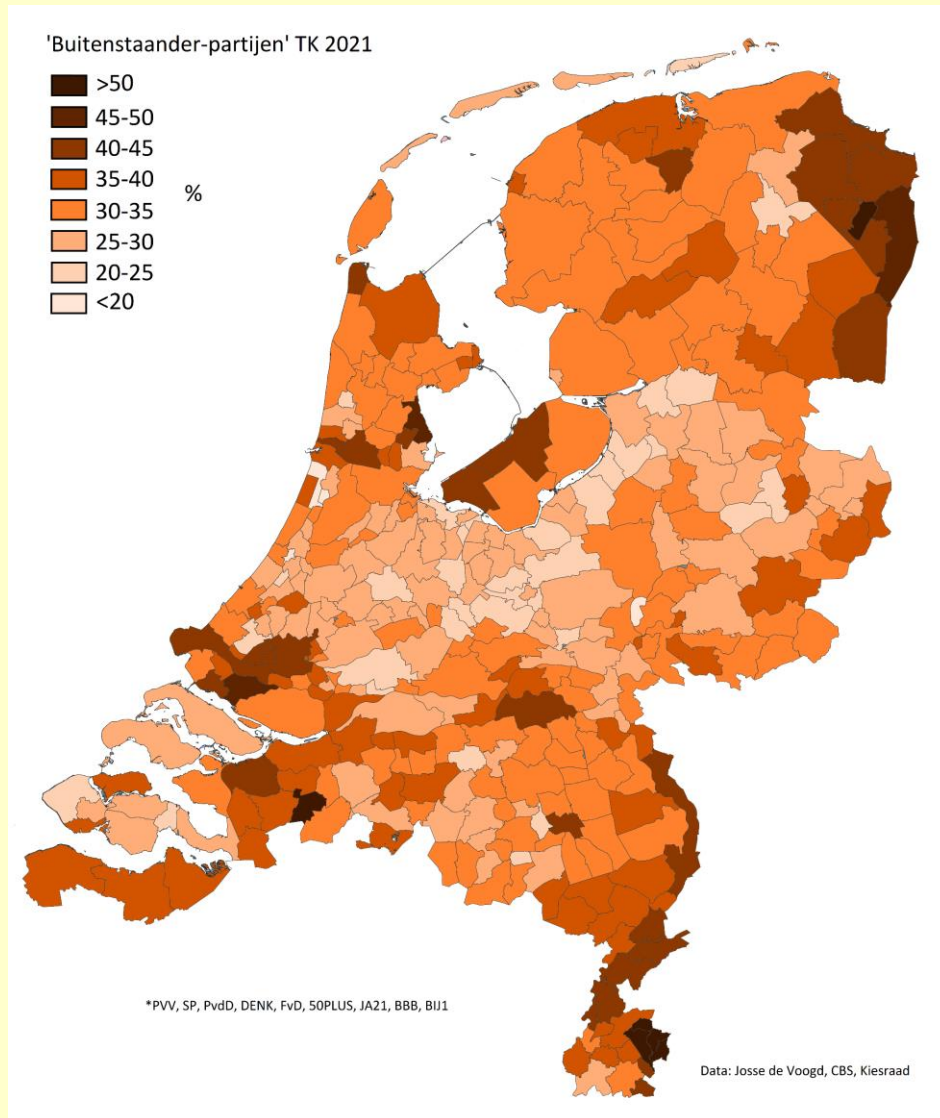
Buitenstaanders & gevestigden

- Verschil in grip
 - Breder dan inkomen
 - 'Doenvermogen'
- Uitruil
 - Progressief rechts
 - Sociale zekerheid
 - Klimaat, diversiteit, gezondheid, etc.
- Representatie
- Sociale stijging/daling
 - Neergang lager midden

*Zij die herstructureren en zij die
geherstructureerd worden*

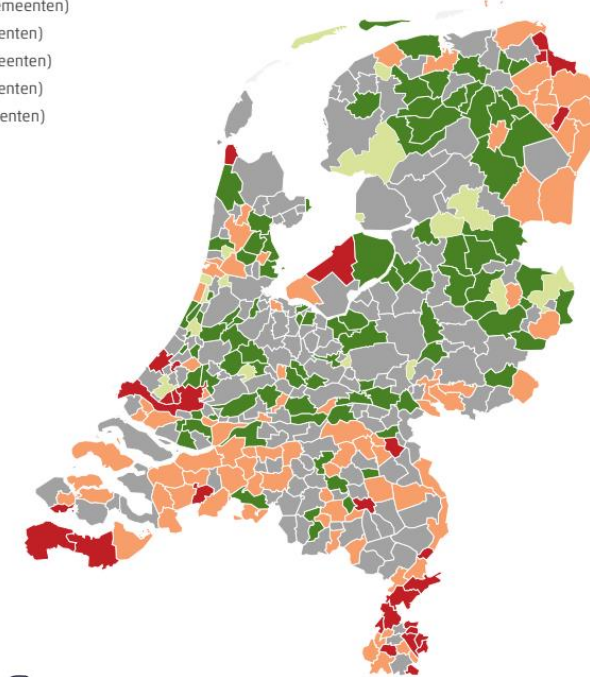
'Buitenstaanders' & niet-stemmers

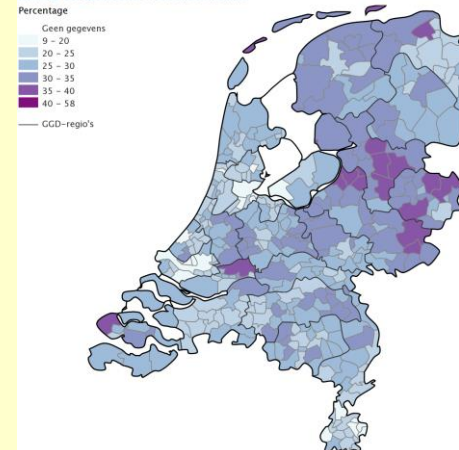
Geografie van gezondheid & de 'Burgerschapszone'

- Individueel
 - Inkomen/opleiding
 - Lijdensdruk/onbegrip
 - Complexiteit
- Collectief
 - Sociale samenhang
 - Eenzaamheid
 - Vertrouwen
 - Religie, structuur, extra vangnet

2.1 Percentage dat eigen gezondheid als minder dan goed ervaart per gemeente, 2016

Vrijwilligerswerkers 2020
Klik op een gemeente voor meer details

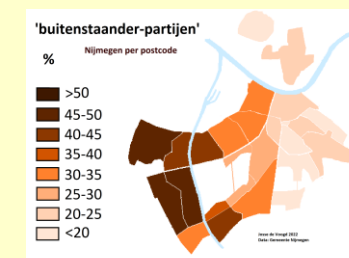
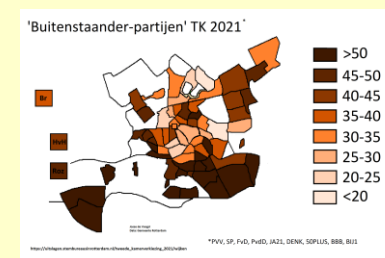
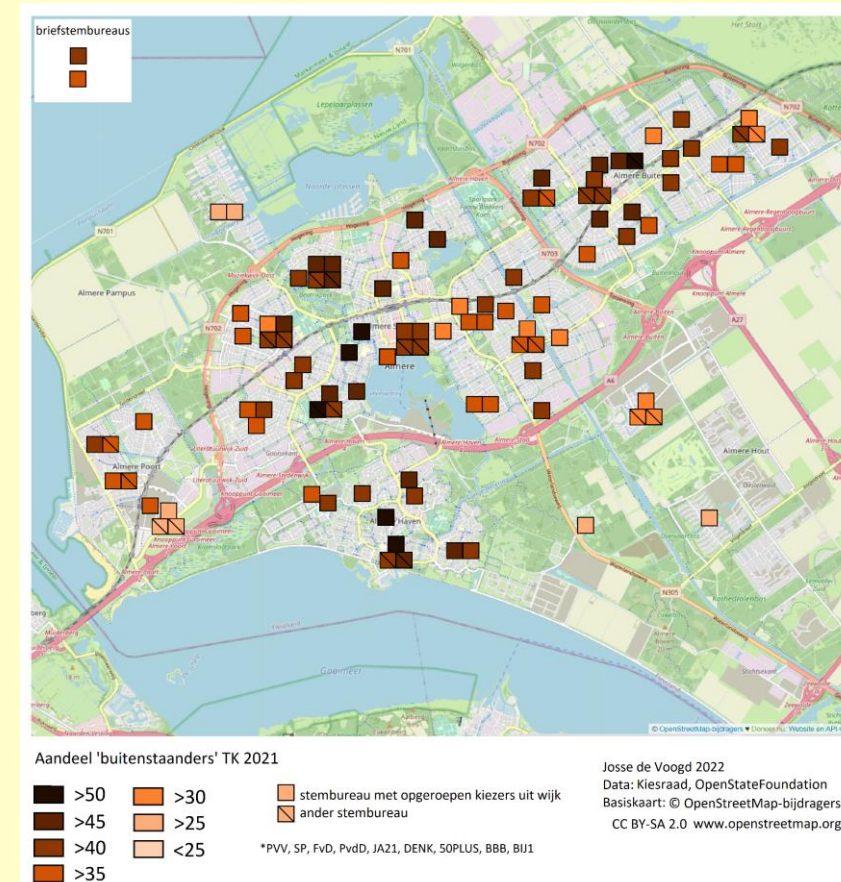
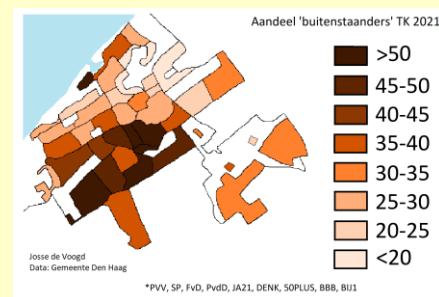
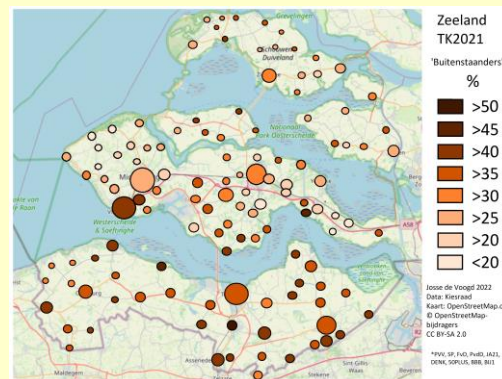
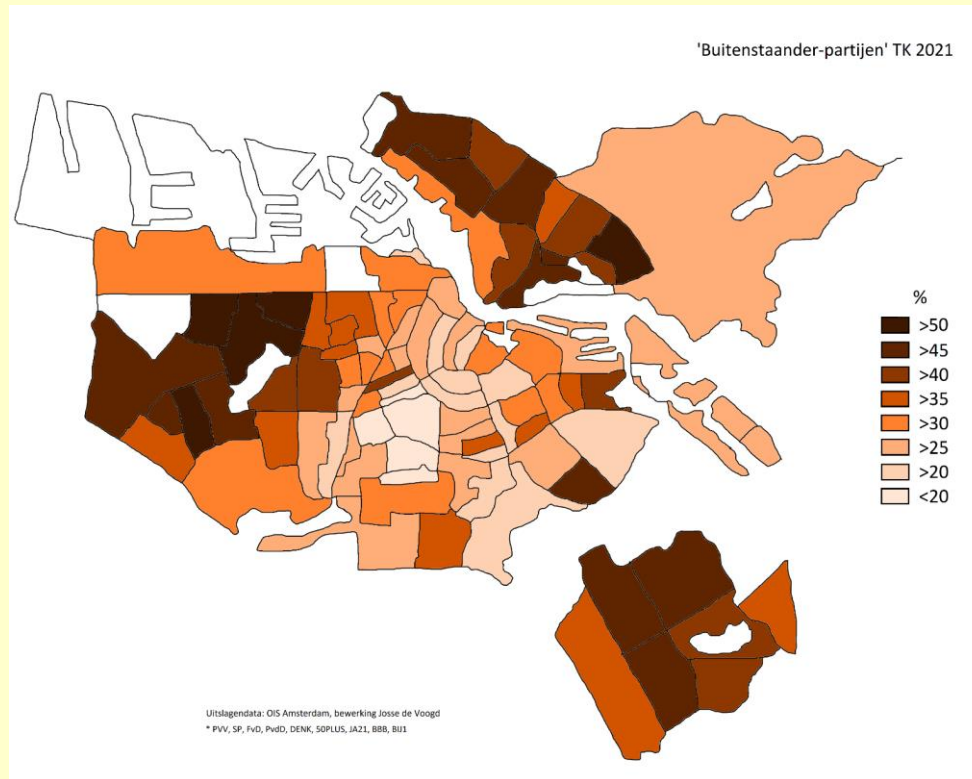
Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020, GGD'en/CBS/RIVM (bewerking obv SMAP-methodek, RIVM)

Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020, GGD'en/CBS/RIVM (bewerking obv SMAP-methodek, RIVM) CC-BY-SA 4.0 gelicenseerd.
<https://www.rivm.nl/media/smap/vrijwilligerswerk.html>

CBS. 'Gemeentelijke verschillen in ervaren gezondheid', 2018
<https://www.cbs.nl/nl-nl/achtergrond/2018/35/gemeentelijke-verschillen-in-ervaren-gezondheid>

Inzoomen op buitenstaanders

Fragmentarische achterstanden & Middenland

<https://eenvandaag.avrotros.nl/tag/middenland/>

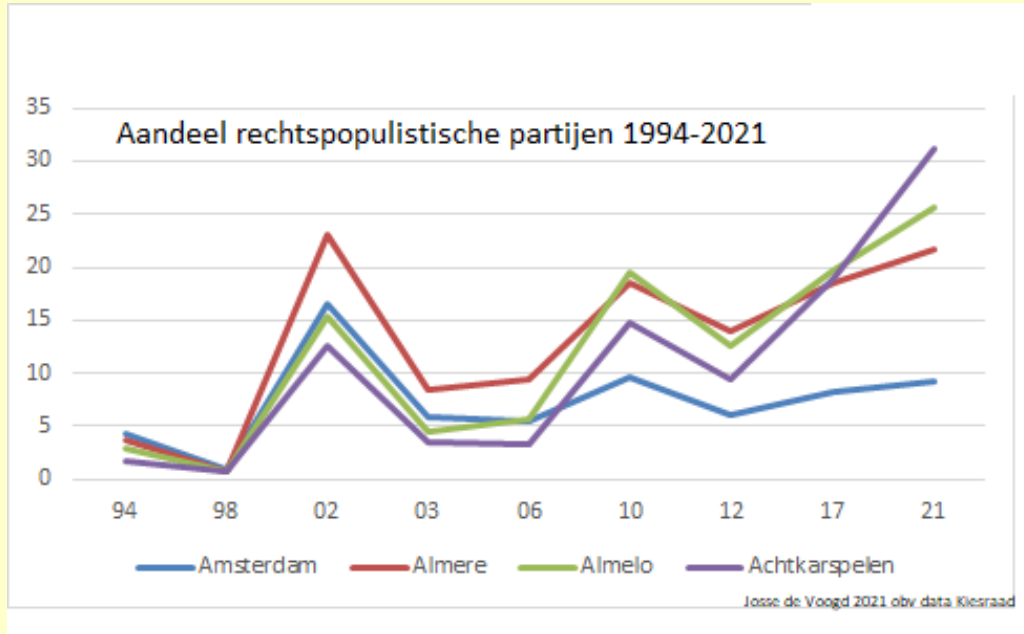

“De diversiteit in het zwembad in Nieuwegein is groter dan in de binnenstad van Amsterdam.”

AD Regio 11/03/2021 <https://www.ad.nl/den-haag/de-diversiteit-in-het-zwembad-in-nieuwegein-is-groter-dan-in-de-binnenstad-van-amsterdam-a37f062d/>

Periferisering proteststem

<https://www.rug.nl/cf/nieuws/nieuws/2021/maatschappelijk-onbehagen>

<https://www.rug.nl/about-ug/latest-news/news/archief2022/nieuwsberichten/1125-extremisme-fenomeenanalyse.pdf>

- In beeld krijgen onzichtbaar Nederland
- Diversificatie buitenstaanders
- Verfining groepen & plekken
- Erkenning
- Taal belangrijk
- Constructief aanvliegen thema's buitenstaanders
- Groepen met een 'brugfunctie'
- Oplossen complexiteit/stress
- Revitaliseren wijken
- Aandacht (lagere) middenklasse
- Buitenstaanders in diversiteitsbeleid, burgerberaad, focusgroepen
- Wie draait er voor op ipv wie staat aan goede kant
- Soms nee zeggen tegen gevestigden ipv betrekken buitenstaanders

